

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XI. Perfecta charitas opponit se dissensionibus, & inordinatis
amicitijs, quas falsa & imperfecta fouet

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

nihil pati possint inter vnum & alterum, donec extrahatur: Ita in ipsa Religione ex Diuino Consilio sunt varij ordines personarum, quæ aut gubernant, aut exequuntur: & quisque suam stationem occupat, tenetque cum magna animi quiete & firmitate, ita vt non sit inter illos discordia. Et quælibet occasio alicuius offendiculi, aut dissensionis summam eis adfert inquietudinem ac dolorem; nec quiescunt donec illam remoueant. Ac propterea non comparauit dentes sponsæ gregibus caprarum redeuntibus ex pascuis, non nihil sparsarum; sed gregibus tonsarum ouium ascendensium de lacuacro: quæ valde se coniungunt, & quasi alix alijs cohærent, vt mutuo se foueant, vt superius dicebamus. & omnes, inquit, ascendunt gemellis fœtibus, & sterili non est inter eas. Vnusquisq; enim Religiosus, si sit qualis esse debet, contendit, vt in duobus actibus amoris, Dei & proximi, excellat: qui sunt quasi vterini fratres, & semper simul incedunt. Exercent se etiam in actibus aliarum virtutum, quæ animam & corpus perficiunt; & in operibus, quæ sunt de præcepto, & de consilio; ac denique in bene agendo semper coram Deo & hominibus. Et cum hac fecunditate suam conseruant vnionem: sicut cum adest sterilitas, facile illa læditur, ac sensim perit. Charitas enim non vult esse otiosa, & si perfecta sit, non patitur horum gemellorum & fructuum diuisionem, quando vterque pertinet ad perfectionem statûs. vt iam videbimus.

Trac. 3. c. 11. § 12.

CAPVT XI.

PERFECTA CHARITAS OPPONIT SE DISSENSIONIBUS, & inordinatis amicitijs, quas falsa & imperfecta fouet.

VAMVIS VERVM SIT, OMNES IUSTOS obtinere posse & conseruare perfectam vnionem, quam Saluator noster pro illis petijt: negari tamen non potest, quin sint in sæculo multæ occasiones eam discindendi; & in Religione multo plures ad eam conseruandam. Cuius rei mirabilis præcessit figura in solenni illo sacrificio, quod Abraham obtulit Deo Domino nostro: ex eius mandato accipiens

tria animalia a vaccam scilicet, capram, & arietem, & duas aues, turturem & columbam. Et animalia ipsa diuisit per medium, & vtrasque partes contra se altrius posuit, vnâ scilicet ad vnum latus, alteram ad alterum; aues autem non diuisit. Cumq; descenderent volucres alix rapaces, vt corui & vultures super cadauera, abigebat eas Abraham. Est autem verisimile illas accurrisse: vt cadaue-

Gen. 15. 10

Kkkk 3 ribus

Lib. 16. de
Civ. c. 24.

b Luc. 10.
40.
c 1. 10. 2. 16

d Iac. 4. 1.

Serm. 2. in
Septuag.

c Act. 2. 44.

f Ioa. 19. 24.

ribus animalium maiorum, & apertorum cibantur; aut certe maiori impetu ac celeritate ad ea descenderent, quam ad auium corpuscula, quæ & parua erant, & integra. Quod totum S. Augustinus accommodat duobus hominum generibus, qui erant in antiqua lege, alij carnales significati per tria animalia diuisa; alij spirituales, significati per duas aues integras. Idem autem sunt homines etiam in Ecclesia: coniugati enim diuites, & potentes sæculi, diuisi sunt in varios affectus, desideria, curas & negotia: quod status illius conditio, vt supra est dictum, requirit. Qui quamuis Deo offerant seipsos in sacrificia: id faciunt tamen cum diuisione quadam ac distractione ad multitudinem rerum terrenarum. Cùm etiam de b *Martha* dicatur, quod *esset sollicita & turbaretur erga plurima*. Ex quo prouenit, vt magna cum difficultate conseruent vnionem, & pacem mutuam, nam & *concupiscentia carnis & concupiscentia oculorum & superbia vitæ*: quæ etiam significantur per tria illa animalia, sunt radix magnarum diuisionum, ac dissensionum: quia vnusquisque vult pro se voluptates, aut diuitias, aut honores alterius: cupiditas enim non est proprijs contenta: sed cupit habere aliena. Ac propterea S. Iacobus Apostolus dixit: *d bella & lites prouenire ex concupiscentiis* hominum: accurrunt enim aues rapaces, hoc est demones, vt cibentur ex eis. At viti spirituales (ait S. Augustinus) & præcipue Religiosi, tam solitarij qui per turtures significantur, quæ viuentes in cõmunitate, significati per columbas: has diuisiones non admittunt, sed eis strenue se opponunt: eligentes vnum illud, quod *Martha* non est assecuta, *Maria* verò elegit: offerentes integrum sacrificiorum holocaustum Deo, vnico suo & summo bono, cui placere capiunt in rebus omnibus. Qui cùm innitantur huic cum Deo vnioni, & amplectantur humilitatem, paruitatem, mansuetudinem ac sinceritatem turturum & columbarum: facile vnionem cum omnibus seruant; & facilius resistunt oppugnantibus hostibus: eò quod radices euulserint discordiarum. Et quamuis oporteat etiam in Religione aliquam esse diuisionem, ac distributionem in rebus externis, quibus Religiosi vtuntur, & in varijs officijs, quæ obeant: non tamen propterea quicquam detrahitur cordium coniunctioni & vnitioni. Et hoc modo explicat Sanctus Bernardus, quod dictum est de Abrahamo, quod animalia quidam diuisisset, sed aues integras seruasset: nam Spiritus, inquit, *Sapientia est vnicus & multiplex*: quia res internas reducit ad vnitatem, externas verò diuidit prudenter: Eum in modum, quo primi Christiani *habebant cor vnum*, ne aues diuiderent, *diuidebant verò vnusquisque prout opus erat eis*: quasi diuiderent animalia. Et Christus Dominus noster, cùm permisit internam *tunicam inconsutilem* diuidi: non tamen permittit internam *tunicam inconsutilem* diuidi. Ex quo prouenit, quod quemadmodum homo naturaliter desiderat omnes suas partes vnitas habere, & re-

sistit cuius earum diuisioni: nam si aliqua ei auferatur necessaria ad ipsius
 conseruationem, statim mouetur; si uero ex alijs, manet mancus, & imperfe-
 ctus: ita charitas, quæ est animæ uita: summè optat unionem actuum suo-
 rum circa res omnes, quas uult diligere; resistit autè cuicumque earum diui-
 sioni. Si n. diuidatur: aut omnino perdit, aut remanet manca & imperfecta. Et
 ex his cognoscitur ac distinguitur charitas uera à falsa, & perfecta ab imper-
 fecta: falsa enim & imperfecta admittit & adiuuenit multas diuisiones, qui-
 bus ueram & perfectam impugnat. Eam in modum, quo duæ illæ mulieres
 (ut Sanctus Augustinus ad hoc propositum perpendit) contendebant cor-
 ram Rege Salomone circa infantem, cuius earum ille esset. cumque neutra
 sufficientem probationem haberet, iussit Salomon diuidi infantem: & quæ
 uera erat mater respondit: *obsecro date illi infantem uiuum, & nolite interficere
 eum*; sed, quæ uerè non erat mater, dicebat: *nec mihi, nec tibi sit, sed diuidatur.*
 & Rex Salomon ex eius responso, quæ cupiebat infantem uiuere, iudicauit
 tam esse ueram matrem. Et ex eodem indicio cognoscitur uera charitas,
 quæ cupit filium suum, amorem scilicet Diuinum, non diuidi, ne moriatur:
 falsa uero charitas, quæ est propria uoluntas, sub larua uirtutis uult illum di-
 uidi: dicitque neque amemus quicquid Deus iubet; neque tamen amorem
 eius prætermittamus in omnibus, sed diuidatur: & ego partem ueram mihi
 accipiam, tu alteram tibi accipe. Sed hac diuisione amor Diuinus iugulatur
 quia diuisus non potest uiuere: & qui filium occidit, etiam matrem necat.
 Charitas enim est uirtus supernaturalis & indiuisibilis: quam quodlibet
 mortale peccatum totam extinguit, & unionem aufert animæ cum Deo.
 Juxta illud Isaia: *iniquitates uestra diuiserunt inter uos & Deum uestrum*, &
 Oleas dixit: *diuisum est cor eorum: nunc interibunt*. Non enim potest uita gra-
 tiæ, & charitatis conseruari in corde contrarijs affectibus contra Dei iussa
 diuiso. Ex quo fit, ut quæcunque amicitia & unio inter peccatores & iustos
 non fit ex parte peccatorum amicitia, nec supernaturalis unio charitatis;
 sed coniunctio quædam humana: & ex hac parte est minus firma: licet gene-
 rali nomine uocari possit unio fraterna, similis ei quam efficit charitas.

§. I.

PRÆDICTA intelligentur melius, si referamus diuisiones, quas falsa
 charitas facere contendit. *Prima* diuisio est, qua diuidit amorem Dei ab
 amore proximi; iactans se, quod amet quidè Deum, & cultu ei debito eum ve-
 neretur: sed non uult amare proximum, quem potius persequitur. *Quæ* di-
 uisione etiam Dei amorem extinguit, nam (ut S. Ioannes dixit) *si quis dixe-
 rit: quoniam diligo Deum; & fratrem suum oderit: mendax est: Qui enim non diligit
 fratrem suum, quem uidet, Deum, quem non uidet, quomodo potest diligere? Et hoc*

Ser 200 de
tempore.

3. Reg. 3. 26

h. 1. ai. 9. 1.
i. Ose 10. 2.1. Ioan. 4.
20.

m. 17-

mandatum habemus à Deo: ut qui diligit Deum, diligit & fratrem suum: Cuius rigitur amoris præceptum diuidat, non diligens proximum: nec Deum diligit vero amore, quem idem præceptum iubet. Quare citò diuidet, quod superest de amore Dei: amabit enim, & honorabit Deum, cum aliqua beneficia ab eo acceperit, sed amare desinet, quando iste mittet aduersa.

2.

ALIAS falsa charitas diuidit amorem proximorum: amando quidem amicos, sed odio habendo inimicos. Quemadmodum faciebant Pharisæi, quorum diuisionem reprobauit Saluator in Euangelio, dicens, ut omnes diligamus sicut Pater noster cælestis, qui non diuidit lucem & pluiam, ut Sol oriatur super bonos, non autem super malos, & pluuia descendat super iustos, & non super peccatores: sed omnibus hæc beneficia præstat dans eis hæc sui amoris indicia: Ita & vos non debetis diuidere vestras orationes, & salutationes & reliqua bona communia dando ea amicis, & excludendo inimicos, b Si enim, inquit, diligitis eos, qui vos diligunt: quã mercedem habebitis in cælo: nam & Publicani hoc faciunt, diuidentes amorem proximorum, prout sibi commodum est. Sit itaque amor noster plenus, adeoque vniuersalis: ut omnes complectatur, etiam inimicos: in eum modum, quo id supra declarauimus.

b Mat. 5. 46

Trac. 1. c. 6.

3.

TERTIA diuisio, quam falsa charitas efficit, est inter ipsosmet amicos & fratres: fingens in eis falsas rationes inimicitia, propter quas eos odio habet: & ita efficit inter illos discordiam, Quæ duplex est: quædam vniuersalior, qua lædit, imò destruit vnionem & pacem communitatis, altera est magis particularis, qua destruit vnionem cum vno vel altero eius communitatis. Prima proculdubio perniciosior est, & vocatur schisma, aut seditio: quarum differentia, ut ait S. Thomas, consistit in eo: quod schisma læcerat spiritualement Ecclesiæ vnionem; tam illam, quam ipsa membra inter se habent, quam cum capite suo: hoc est Christi Domini nostri vicario in terris. Et suo modo etiam in Religione inuenitur schisma, cum spiritualis vnio, quæ in ea est, dissoluitur: Seditio autem conturbet communitatem, & factiones in ea excitet, ita ut etiam ad manus veniatur, aut alia grauius damna oriantur. Et vtrumque hoc vitium oritur ex superbia & ambitione, cum pertinacia in proprio iudicio, & infernali quadam Furia ad vindictam sumendam; aut, quod intendit, obtinendum. Cum enim id non possint per media pacifica obtinere, clamant libertatem, & ita conculcant bonum totius communitatis, ut ipsi proprium obtineant. Nec aduertunt miseri homines, se per talem diuisionem, quantum in ipsis est, propriam suam matrem hoc est, Religionem destruere. Nã, ut Christus Dominus noster dicit: omne Regnum in seipsum diuisum desolabitur. Quod si vnus Dæmon non oppugnat alterum Dæmonem ne suum regnum desoletur: Dæmone peior est.

1. 2. q. 29. a.

1. 2. q. 42. a.

1. ad 1.

Luc. 11. 17.

qui

qui diuidit regnum Ecclesiæ, & Religionis: cuius ipse est membrum: eam enim diuidere, est, velle destruere, quamuis id non obtinebit: quia Deus prodibit in eius defensionem; & ipse potius destruetur: manebit enim diuisus à corpore mystico, à quo eius vita dependebat. Hoc significabat mos ille Hebræorum, cum pactum aliquod, aut amicitiam mutuam inibant: diuidebant enim vitulum quendam in duas partes, & transibant per medium, quasi sibi imprecarentur: ita ego secer, & moriar sicut hic vitulus: si pactum hoc fregero, & amicitiam hanc rupero. Ac propterea dixit Deus per Ieremiam c viros, qui non obseruauerunt verba fœderis, quibus assensu sunt in conspectu meo, dabo quasi vitulum, quem conciderunt in duas partes, & transferant inter diuisiones eius: hoc est: ego eos diuidam inter suos hostes, vbi secebuntur & conturbabuntur. Et in sacrificio, quod paulò ante retulimus, Abrahami, ad confirmandum pactum, quod cum illo inibat Deus, facta diuisione animalium, d apparuit Libanus fumans, & lampas ignis transiens inter diuisiones illas, ad significandum (vt ait Sanctus Augustinus) horrendum supplicium, quod illaturus esset ijs, qui pactum illud violarent: diuidens eos in die iudicij à bonis; & proiciens ad furnum siue clibanum inferni. Hunc igitur in modum qui pactum inierunt cum Ecclesia Catholica, aut cum Religione: debent semper vniti cum illa esse, debitamque ei obedientiam & fidelitatem conseruare. Quam vnionem si diuiderint, & ipsi diuidentur & separabuntur à bonis diuisione quadam summè horrenda, quam nisi tempestiue resciant per veram pœnitentiam; non poterunt illam postea reparare. Meminerint Dathan & Abiron, eorumque complicitum: qui ambitione sua excitantes schisma & seditionem in populo, se ab alijs separauerunt: & e terra aperiens os suum deuorauit illos; sed & ignis egressus a Domino interfecit reliquos schismaticos.

NVL LVs tamen mirari debet, quòd Deus Dominus noster hæc schismata in Ecclesia sua, & in Religionibus permittat: illis enim probat, exercet, suosque electos perficit iuxta illud Apostoli ad Corinthios: *Consententibus vobis Ecclesiarum, audio scissuras esse inter vos, & ex parte credo, nam oportet: & hæreses esse, vt & qui probati sunt manifesti fuerint in vobis.* Hæreses autem hic vocat in genere omnia iudicia erronea & pertinacia iudicij proprij eorum, qui separant se à communi sensu Ecclesiæ; & causa sunt diuisionum, quæ in ea excitantur; quibus oppugnantur ceteri iusti ac Religiosi, seruantes & sequentes vnionem communitatis. Qui conqueruntur de eis, dicentes illud canticorum: *Filii matris mee pugnaverunt contra me.* qui autem filij sunt matris eius, nisi Ecclesiæ & Religionis eiusdem, qui degenerarunt à filijs patris celestis, & oppugnant bonos qui gloriantur se tales esse, & velle matris suæ vnionem conseruare? In quæ verba S. Bernardus ad suos Monachos sic lo-

c Ier. 34. 18.

d Gen. 15. 17
Lib. 16. de
ciuit. 6. 24.

c Num. 16. 32.

1. Cor. 11. 18

g Cant. 1. 6.

h. Isa. 132. 1.

quitur. Longe quæso à vobis facite semper horam abominabile & detestabile malum: vos qui experti estis & quotidie experimini, h *quàm bonum sit, & quàm iucundum habere fratres in unum*: si tamen in vnum, & non in scandalum. Alioquin nec iucundum planè: nec bonum; sed pessimum ac molestissimum. Væ autem homini illi, per quem vnitatis vinculum, iucundū turbatur. Iudicium profectò portabit, quicumque est ille. Ante mihi contingat mori, quàm audire in vobis quempiam iustè clamitantem: Filij matris mee pugnauerunt contra me. Nonne præsentis congregationis tanquam vnitas matris filij omnes vos estis: singuli alterutrum fratres? Quid ergo à foris vos conturbare, aut contristare possit: si intus bene estis, & fraterna pace gaudetis?

1. Pet. 3. 13.

k. 1. Co. 12. 31.

Denique i *quis vobis nocere poterit* (inquit) *si boni amulatores fueritis*. Quamobrem *amulamini charismata meliora*, vt bonos vos probetis amulatores: charisma peroptimum charitas est. Hoc igitur est, quod dico, Pax vobis à vobis sit: & omne, quod extrinsecus minari videtur: non terret: quia non nocet. Nam è contrario, quicquid foris blandiri apparet, nulla est profectò consolatio: si intus (quod absit) seminarium discordiæ germinauerit. Proinde, dilectissimi, pacem habete ad vos, & nolite lædere inimicem. Non facto, non verbo, non signo qualicumque: & ne quis fortè exacerbatus & preoccupatus à puillanimitate Spiritus, & tempestate, Deum interpellare cogatur aduersus eos, qui se læserint, aut contristauerint, & prorumpere in verbum graue contingat: *filij matris mee pugnauerunt contra me*. Sic enim peccantes in fratrem, in Christum peccaretis, qui ait: *Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis*: contra quem nimirum Christus anxie clamat de pectore fratris tui, quem contristasti: *filius* (inquiens) *matris mee pugnat contra me*; & qui simul mecum dulces capiebat cibos repleuit me amaritudine. Hac Sanctus Bernardus: qui ad eò vnionem communitatis commendat, vt suadeat, ex ea omnino dimitti eius turbatorem: nisi, post admonitionem & correptionem, sese emendet. Nam melius inquit est vt pereat vnus, quàm vnitas, quæ est bonum omnibus commune. Et quoniam communitatis discordia inchoari solet à discordia particularium: quisque quantum in se est, studere debet huius vnionis conseruationi; & peccata omnia fugere, quæ illam dissoluant: de quibus paulò post agemus. Neque contentus esse debet Religiosus, quòd non det alijs culpabilem pacis amittendæ occasionem, sed etiam cum talis ipsi ab alijs data fuerit. Tu (inquit S. Bernardus) accepta fortè iniuria (quod quidem interdum non accidere in his Conuentibus difficile est) non coartino more secularis alicuius obliqua referre fratrem repositione festines: sed neque sub specie quasi corripiendi, verbo acuto transigere audeas: sed patienter eum tolerare, vt ibi commotio tua maturatur, vbi oritur, vt dicere possis cum Propheta: *turbatus sum & non sum locutus*.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

Mat. 25. 40.

§. 2.

ALIAS DIVISIONES magis rectas efficit falsa vel imperfecta charitas, non odio aperto, sed minoris amoris indicijs: contrahit enim peculiarem cum aliquibus amicitiam in detrimentum aliorum, quos æquali amore tenebatur diligere. Qui, cū aduertāt, se minus diligi, iudicant se odio haberi, ac reijci. Et qui hac ratione amant, excedunt limites cōmunis amoris, cū non exiguis damnis, & inordinatione suæ Professionis ac perfectionis. Primum enim certum est, eos non fundare amorem suum rectè in Deo, neque in virtute; sed in motiuis mundanis carnalibus, & quæ aliquod emolumentum amanti adferunt: & impingit in illud vitium, quod *acceptio-nem personarum* in amore appellamus. Amant enim hos; plus quàm illos propter aliquem titulum indignum maioris amoris. Cuius vitij damna retulimus supra: estque valde perniciosum in Religione, vbi amor debet esse communis; eiusque motiuum non nisi vnum absque diuisione in motiua particularia, quæ possent pacè turbare; sed omnes suos fratres amando in Deo & propter ipsum Deum. Quod si peculiarem aliquem amorem habeant: is debet esse talis, vt amentur magis, qui sunt meliores; aut eo fine, vt tales euadant: quia Deus ira vult. Quod si humanum aliquod motiuum admittant, id adeò cautè fieri debet vt reliquos non commoueat, aut contristet. Si enim Apostolus dixit, vt abstineamus à cibo aliàs non prohibito, cū frater noster contristatur, aut scandalizatur videns nos eum comedentes: etià vult proculdubio, vt particularem amicitiam omittamus, propter quam turbantur & scandalizātur multi: *Si enim (ait) propter cibum frater tuus contristatur: iam non secundū charitatem ambulas. Noli cibo tuo aut priuata etiā amicitia illum perdere, pro quo Christus mortuus est.* Hoc confirmat S. Basilius præclaris his verbis: charitatem quidem habere inter se mutuam fratres debēt non ita tamen, vt duo tresue seorsum à cæteris sodalitatē inter se coeant. Quādoquidem hoc non charitas est, sed seditio, & diuisio: & eorum, qui sic coeant, improbitatis indicium. Si enim Communis decus disciplinæ charū haberent, qui tales sunt, sine dubio cōmunem æqualemque aduersus omnes charitatem tenerent. Si verò ipsi à reliquis sua sponte abscissi, disiunctique in cœtu cœtum efficiant, vitiosa huiusmodi amicitia conciliatio est. Quocirca danda studiosè opera est, ne vllus omnino in Conuentibus sodalitatibus istiusmodi locus detur. Et Sanctus Dorocheus Monachis suis suadet, huiusmodi colloquia & amicitias fugere, vt amicitiam diaboli; quæ spiritum corrumpunt, sui que profectus zelum extinguunt. Si autem proficere cupias: vnicū habeto locium, vnicum amicum; **DEVM**; & qui Deum timet: & cum eo loquaris, & conuerferis: Et is in domo Dei inops sit & renuis; in mysterijs autem diuinis, diues & plenus: Superioribus, Præfectis,

Tom. 2. trac.
3. c. 14.

a Re. 14. 14.

De Const.
Monast. c. 30.

& Ducibus suis subditus esto; & nimiam illorum consuetudinem deuota:
est enim laqueus quidam, qui desides & vecordes in perditionem & in inter-
ritam adducit.

2.

Lib. 3. mor.
c. 24. & lib
34. r. 4.

Et vniuersim verissimum est, quod dicit S. Gregorius: quod quantum
bona vnio & coniunctio bonis ac feruentibus prodest: quia se mutuo iuuat
in sanctis exercitijs: tantum improba nocet improbis, & ignauis per eam e-
nim euadunt valde pertinaces in suis consilijs, vt suorum votorum fiant
compotes. Et quemadmodum graue crimen est, zizania inter bonos, qui
recte concordēs sunt, seminare; ita est magna prudentia, diuisionem excita-
re inter bonos, qui male sunt vniti, vt mali eorum conatus retardentur &
impediantur; & ipsi redeant ad vnionem cum communitate in rebus Di-
uini obsequij; aut saltem ne feruentium profectum ipsi impediaat. Nam
quemadmodum, mari rubro in duas partes diuiso, poterant Israēlitæ ab-
que impedimento ad terram promissionis transire: ita (ait hic Sanctus) si
diuidatur praua vnio improborum, manet transitus expeditus vt boni
benè coniuncti & vniti obtineant finem perfectionis, ad quam tendunt.
Nec sine mysterio Patriarcha Iacob, cum in hora mortis vellet filijs suis
benedicere: perueniens ad Simonem & Leui, qui coniuncti fuerant & vniti
ad quandam crudelitatem perpetranda; loco benedictionis dixit illis
spiritu Prophetico aliquas maledictiones. Ne tamen sine aliqua benedi-
ctione, etsi tecta & quasi laruata, manerent adiecit: *b diuidam eos in Iacob, &
diuidam eos in Israel.* Quæ etsi prima aspectu videbatur esse maledictio, in
pœnam delicti eorum: erat tamen figura beneficij, quod malè vnitis præstat
qui eos diuidit ac separat: vt ita non pergant in malo, quod praua sua vnione
sensim adferunt, saltem sibi ipsis, ex iactura charitatis & perfectionis, quam
profiterentur. Nam, vt Sanctus Laurentius Iustinianus ait: qui hoc modo dili-
gunt se in Religionibus, libentissime simul manent; & seorsim colloquun-
tur, quærentes angulos & loca abscondita, vt liberius id faciant. In qua re
solent transgredi & concipere duas Regulas magni momenti; alteram de
silentio, in locis & temporibus præscriptis seruando; alteram de non ingre-
diendo aliorum cubicula, aut loca alia prohibita: ex qua transgressione dam-
na illa incurrunt, quæ solent ex huiusmodi defectibus prouenire. Quod
si dixerint se colloqui de rebus bonis: respondebit eis Psalmista: *silens à do-
nis.* Silentium enim Religiosum etiam obligat ad abstinendum à bonis col-
loquijs, certis temporibus & locis, ad tacendum constitutis. Et, vt Sanctus
Augustinus ait: propterea Dauid silebat à bonis: ne laboretur in mala transi-
ens à verbis bonis, sed tempore prohibito dictis, ad otiosa & inania; & ex
his etiam ad noxia. Quod si dixerint: etiam benefacere sibi mutuo, & bona
præbere consilia: respondebitur eis, quod quemadmodum Deo non placebat

b Gen. 49.7

Lib. de disc.
Alona. con-
uers. 6. 22.

c Psal. 38.3.

In eum Psa.

faci-

sacrificium, quod alieno igni offerebatur: ita non placent Deo bona ista opera: quia non coniunguntur cum igne Diuini eius amoris, nec puri amoris proximi; sed amoris proprii, & affectus inordinati: quibus talibus operibus miscentur. Purificent igitur in primis amorem, & in rectum ordinem amicitiam reducant: & tunc placebit Deo bonum, quod ex ea prouenerit.

Leuit. 10.1
Num. 3.4.
Eccl. 16. 61.

CAPVT XII.

QVÆNAM SINT DISSENSIONIS ac discordiæ inter Religiosos radices & qua ratione mortificanda.

EX OMNIBVS QVÆ HACTENVS DIXIMVS clarè satis constat, quàm vera sit celebris illa S. Gregorij Nazianzeni sententia, quòd optimum & pulcherrimum in Ecclesia & Religionibus, sit ipsa vnio, pax, & concordia; pessimum verò & turpissimum, esse disunionem, pugnam, ac discordiam: Ac proinde omnibus viribus conandum est religiosis, unicuique in seipso mortificare quicquid hanc vnionem impedit: remouendo & euellendo discordiarum radices De quibus fuse actum est tractatu 3. secundi Tomi, ed quod illæ omnibus Christianis sint communes. Hic autem adferemus sex quæ solent vnionem Religiosorum facile perturbare. Prima & præcipua radix est *superbia*, & propriæ excellentiæ appetitio, & arrogantia sui ipsius, proprijque iudicij: qui enim singularem se reputat inter multos: non potest pacem habere cum eis. Ac propterea dixit Sapiens: *inter superbos semper esse iurgia*. Et superbia fuit causa primæ discordiæ, quæ fuit in cælo Emphyreo, turbans *Religionem Angelorum*: sic enim eam Apostolus appellat, cum voluit Lucifer sedem suam super sidera collocare, & similis esse Altissimo. Hinc *secunda* oritur radix, ambitio scilicet ac desiderium honorum, dignitatum, ac Prælatorum super alios. Hæc turbauit Religionem Apostolorum, cum facta esset contentio inter eos, *quis eorum videretur esse maior*. Nec tamen dicit quis eorum esset maior sed quis videretur. Huiusmodi enim contentiones sæpe innituntur apprehensionibus, & ijs quæ apud homines talia videntur; ideoque quisque cupit videri maior, quamuis reuerà talis non sit. Eadem ambitio turbauit quoque Leuitas antiquos, vt etiam *Sacerdotium sibi*, suisque familijs vendicarent. Et vniuersim iactantia, & inanis gloria, & reliquæ filia superbiæ disunionem adferunt ac dissensionem. Et hinc prodit *tertia* radix, quæ est *invidia*, cuius tanta est feritas, vt quamcunque vnionem etiam inter fratres, siue carnales, siue spirituales dilaceret: vt apparuit in Cain, & in fratribus Ioseph, & in ipsis Apostolis: cum viderent filios Zebedæi attentasse, vt omnibus ipsis præferrentur; & in his ipsis duobus, cum suspicati sunt, S. Petri maiorem

Orat. 22.

1.

a Pro. 13. 10.
b Colof. 2. 18

2.

c Luc. 22. 24

Num. 16. 30

3.